

*Іващук Максим Володимирович,
аспірант кафедри міжнародних
відносин і суспільних наук,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

У період діяльності Верховної Ради України VIII скликання парламентська дипломатія стала важливим інструментом зовнішньої політики держави. В умовах російської агресії та анексії Криму, Верховна Рада активно використовувала міжпарламентські зв'язки для захисту національних інтересів, просування європейської інтеграції та зміцнення міжнародної підтримки України. Парламент став архітектором законодавчої євроінтеграції, зміцнив інституційну спроможність держави та чітко закріпив стратегічний курс на ЄС і НАТО.

Серед основних напрямків парламентської дипломатії перш за все необхідно виокремити протидію російській агресії на міжнародній арені. Парламент активно працював в міжнародних організаціях, таких як ПАРЄ, ОБСЄ, ПА НАТО, ЄВРОНЕСТ та ПАЧЕС. Зусилля українських делегацій були

спрямовані на ухвалення низки резолюцій, що засуджували агресивні дії Росії та підтримували територіальну цілісність України.

Було ухвалено десятки звернень до ООН, Європарламенту, парламентів держав-союзників, з вимогою посилення санкцій проти Росії, підтримки суверенітету і територіальної цілісності України та тиску на РФ для звільнення політичних в'язнів. Завдяки цій роботі вдалося домогтися офіційного визнання Росії стороною конфлікту в багатьох міжнародних документах.

Важливими стали процеси європейської та євроатлантичної інтеграції. Після підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом у 2014 році, Верховна Рада VIII скликання стала відповідальною за її імплементацію на законодавчому рівні. Було ухвалено понад 120 законів, що відповідали вимогам Угоди та європейських стандартів. У 2019 році Верховна Рада ухвалила історичний законопроект №9037 [1], яким внесла зміни до Конституції України, закріпивши незворотність курсу на членство в Європейському Союзі та НАТО та обов'язок усіх органів влади сприяти цьому курсу. Це рішення мало стратегічне та символічне значення, сигналізуючи міжнародним партнерам про політичну стабільність і послідовність інтеграційної політики.

Парламент ухвалив ключові закони, необхідні для імплементації Угоди про асоціацію з ЄС та запровадження безвізового режиму для українців. У Конституції України також було закріплено стратегічний курс на членство в ЄС та НАТО. Комітет у закордонних справах, Комітет з питань євроінтеграції та делегації Верховної Ради налагоджували постійну комунікацію з Європарламентом, ПА НАТО, урядами країн-членів ЄС та брали участь у самітах Східного партнерства, міжпарламентських асамблеях, форумах Україна-ЄС. Це сприяло популяризації серед європейських політиків розуміння українських реформ.

Керівництво Верховної Ради провело понад 130 міжнародних зустрічей та здійснило 8 офіційних візитів за кордон. Україну відвідали делегації з понад 20 країн, що сприяло зміцненню двосторонніх відносин та залученню міжнародної підтримки. Депутати здійснювали численні візити до США, Канади, країн ЄС, Японії. Під час офіційних зустрічей з парламентарями інших країн обговорювалися постачання військової допомоги, розширення санкцій проти РФ та зміцнення політичної та економічної підтримки України. Особлива увага приділялася налагодженню співпраці з країнами Азії, Африки та Латинської Америки для протидії російському впливу та просування українських інтересів у цих регіонах.

Українські парламентарі брали активну участь у роботі міжпарламентських асамблей, де порушували питання деокупації Криму та Донбасу, звільнення політичних в'язнів та протидії російській пропаганді. Парламентськими каналами поширювалася доказова інформація про злочини Росії, гібридну агресію, порушення прав людини в Криму й на Донбасі. Ця інформація використовувалась партнерами України для обґрунтування введення та продовження санкцій.

Парламентська дипломатія Верховної Ради VIII скликання відіграла ключову роль у формуванні міжнародної коаліції на підтримку України.

Парламент був не лише законодавчим органом, а й активним гравцем на міжнародній арені, оскільки його діяльність сприяла формуванню потужної міжнародної коаліції на підтримку України, викриттю російської агресії на глобальному рівні та забезпеченню міжнародного тиску на РФ. Через активну участь у міжнародних організаціях, розвиток двосторонніх відносин та просування європейської інтеграції, Верховна Рада сприяла зміцненню позицій України на світовій арені та протидії зовнішнім загрозам.

Література:

1. Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору) № 2680-VIII від 7 лютого 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19#Text>

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.